

K I I M A S J Ä R V E N kanta.

M i i n e a (kylä) 20 tala, kylä jakautuu kahteen osaan, jotka sijaitsevat kahdenpuolelta Miineajärven salmes. Asukasmäärä teistaiseksi tarkemmin tuntematonta; entisten tietojen perusteella noin 80 - 100 hnk.

Kylän asukkaista luettut (valkoiset): Savinaisen Iivanan perhe; (venäl. virallinen nimitys Ivan Savineff) hänen kotonsa asuvat peikka Peave ja Jyrki. - Osoite: AkK.S.N.T. Miinea, Pedenen piirikunta.

Kylän asukkaista epäluettut - kommunistit: Aleksandr Petapeff, Vasj'ke Jeakkenen ja joitakin muita, jotka kuitenkin eivät ole niin huomatuita eivätkä niin vaarallisia. Osoite sama kuin yllä. Huom. ensinmainittu on ollut viime kapinasta asti huomattavissa kunnallississa toimissa ja yhä edelleenkin on neuttien kommunistijohdon luottamusta jälkimäinen on ollut Suomeen kohdistetun vakaillun palveluksessa eppaana ja välittäjänä rajaseudulla onke hän nyt vielä sitä - on tietynmätää teistaiseksi.

Miineasta johtaa kinttupolku Roukkulan ja Saarenpään Repolan kuntaa ja siitä matkaa tulee noin 45- -50 km. aivan vaikea rastaan kuljettavaksi taival. Samoin kinttupolku johtaa rajan yli Suomeen matkaa: rajalle 2 km ja ensimmäiseen suomalaiseseen torppaan 2 km. = 4 km. voipi hyvin kulkea ratsain. Miineasta johtavata kinttupolut edelleen: **M ä r k ä n i e m ä R i s t i n i e m e n , L u z h m ä n j a L u v a j ä r v e n** kyliin.

Härkäniemeen matkaa 3 km. pääsee hyvin ratsain; Ristinieemeen - 7 km. ei pääse muuta kuin jalan sekkin vaikeasti kuljettava; Lushmaan samoin ei pääse muuta muuta kuin jalan matka 15 km.; Luvajärveen matkaa 27 km. aikeinsan ylläpidetty ratsain kuljettavaa ns. " vanhaa jamaa ", se ratsain kuljettavata kinttupolku, jollein seista peikki eli tehty peikkain oleva perrastus, ns. " kapulasillat " ja joista yli sillat, mutta viimeisenä parinskymmenenä vuotena sanetut sillat ovat saaneet kaikissa rauhasse mädätä ja vajota yhä syvemmälle suohon, niin että nyt niistä yli on vaikea kulkea jalkamiehenkin. Joista yli on rakennettu sillat vv. 1903 - 4 ja niitä on kerjailtu bolshevikienkin aikana. Matka on muuten hyvin seista ja kuivatkin maat ovat enimmäkseen kerpia ja rämeitä sekä hyvin kivikeita ja marren peittämiä kangasmaita, suurempia jokia ei ole aineastaan pienempiä metsäpureja ja jekija. Iseini silta tapaleelle on Miineasta 6 km. päässä ns. " Särkisalmessa ", joka jakautuu kahteen osaan keskellä salmea sijaitsevan saaren takia. Silta on puusta ja sen on teettännyt tsaarivallan aikana ns. " Pventshan Semstve ", pisimmän osan pituus on noin 30 - 40 mt. ja lyhyemmän 25 - 30 mt. leveys noin 4 m eli 6 arshinaa.

Miineasta voi päästä ja kuljettaa painelastiakin veneillä: Miinean järveä, -jokea Kivi- eli Kiitchen järveen ja siitä Kivijokea Luvajärveen, matkaa noin 40 km. ja Kivijokeella on yli 30 keskeä, joista isoi laippa noin 3 km. Paikallinen väestö on käyttännyt Kivijokea kulkuväylänä - aineana kulkuväylänä kesäisin vv. 1928 - 20, jollein Suomesta kuletettiin veneillä elintarpeita sanetun väylän kautta aina: Kiimasjärveä Jyskyjärven, Tanguan, Suikojärven sekä osittain muihinkin lähipiittäjiin. Ennen kun on kehitetty kunnallinen maentieverkko mainittu vesiväylä voi hyvin palvella kesäisin setataa toimintaa, jollein Suomelle on suurempi etu siitä kun eteneminen tulisi tapahtumaan myötävirtaan.

H ä r k ä n i e m i, 3. taloa, jonne Matkat katen yllämainittu Miine-
aan 3. km. Ristiniemeen 4 km. huonea kiittupolku.
Mutta kumpaankin kylään sekä Lushmaan hyvä veneet
ka kesäisin. Asukasmäärä toistaiseksi tarkemmin
tuntemusten noin 13 - 17. hnk.

Kylän sukkaista luotetuin: Sime Simon poi-
ka Feederoff.

Epäluotettuja, bolshevikimielisiä: veljek-
set Timo ja Grigorji Feederoffit. Osoite kuten yl-
lä, paitsi kunnani Härkäniemi.

Huom. Luvajärveltä tultaessa Miineaan pääsee Här-
käniemeen yllämainitun Särkisalmen läheltä yli jär-
ven veneellä, ja siinä onkin ns. " Härkäniemen ehä-
työ, jota tavallisesti kaikki kulkijat aina käyttä-
vätkin.

Ristinieni, (pieneinen syrjäkylä) 2 tala, asukkaita noin 15 hnk.

Asukkaiden luetettavuudesta ja epäluotettavuudesta tietoja vielä puuttuu.

Kylästä huonoa kinttupelkua pääsee vaen Miineaan, matkaa noin 7 km. venepääsy hyvä kaikkiin ylempänä mainittuihin kyliin.

L u z h m a, sijaitsee Kivijoen suulla, joka joki jakaa kylän kahtia ellien Kehtekin ja Kiimasjärven kuntien rajana, mistä johtuu, että kylän kahdelta talosta toinen ellien joen pohjoisrannalla kuuluu Kehtekin kuntaan ja toinen etelärannalla sijaitseva kuuluu Kiimasjärven kuntaan. Asukkaita noin 6 - 8 hnk.

Kylän asukkaiden luetettavuudesta sekä epäluotettavuudesta tarkempia tietoja puuttuu, mutta ovat ne hyvin kehittymätöntä, puolivilli selojen asujaimistoa.

Kylästä hyvät venematkat: kaikkiin yllämainittuihin kyliin sekä Kehtekin kunnan Akenlahden kyläkunnan kaikkiin kyliin. Kinttupelkua johtaa Luvajärvelle yhtyen Miineasta Luvajärvelle menevään kinttu-ratsupelkuun noin 15 km. Luvajärveltäpäin. Matka hyvin seista ja huonoa mahdollista kulkea muuten kuin jalan, suet perrestamattomia tai harvaksen jotkut perrestettuja.

L u v a j ä r v i, kylä jakautuu meneen erisään, joista kaksi- päässä ja toinen pienempi osa sijaiten L u v a- järvi nimisen järven leunaspuhän etelärannalla kuuluvat Kiimasjärven kuntaan ja toiset kaksi pienempää osaa sijaiten saman järven länsipuuhän pohjoisrannalla kuuluvat Kentekin kuntaan. Pääkulällä talejen lukumäärä noin 10 talea ja teisellä pienemällä esalla ns. " Pahalla puolella " 4 talea. jeiden kaikkien yhteinen asukasmäärä teistaiseksi tarkemmin tuntematonta, mutta aiksistempien tietojen mukaan noin: 70 - 80 hnk.

Kylän asukkaista nykyisissä oleissa ehdottomasti valkeinen ja luotettu aineastaan yksi taloll. Luka Teppanan Timen Peika eli ven. virastekiel. Luka Timofeovitsh Sergeijeff. Kyllä bolshevikitererrin hävittyä ja esim. Venäjällä muunlaisen järjestelmän vallitessa voisi löytyä muitakin suomalaismielisiä luotettuja kansalaisia.

Epäluotetuista täysin kommunistisimielinen Iivana Preuheranpeika Valdeijeff, eli kaasan keskuudessa tunnettu nimeltä " Preuheran Iivana ". Osoite kaikille sama kun yllä, paitsi kylän nimi Luvajärvi.

Kylästä jehtaa kinttu-ratsupelku Miineeseen / katso yllä ja samanlainen Kiimasjärvelle, jenne matkaa 25 km., matka on tuntuvammasti parempaa kuin Luvajärvi Miinekuivemmat maisemat ja vähemmän murteikkoja sekä kiviikkoja, mutta välillä on kaksi keskikokoista jokea, " Kentekin joki " ja " Terva joki " joista jälkimäisessä eli hyvä silta mutta viimeisessä huone. On ollut tietoja, että bolshevikit elisivat kiireellisessä järjestyksessä rakannuttanut tälle taipaleelle je v.v. 1922 - 23 maantietä, mutta onko se saatu valmiiksi vaan ei tarkempia tietoja teistaiseksi puuttuu, vaikka lähiaikeina ne saataneen.

Lisäksi kylästä, Kentekin kuntaan kuuluvista kylänsistä jehtavat kinttapelut: Kentekin kunnan pääkylään Kentekkiin, matkaa noin 20 km. mahdollinen kulkea vaan jalkamiehille, Saman kunnan Venka-järvi nimiseen kylään, matka noin 20 km. samoin aineastaan jalan kuljettava.

Kylästä on hyvä venematka Luvajärveä, Luvajokea ja Kiimasjärveä Kiimasjärven kirkonkylään ja sieltä aina ylempänä mainittuihin seutuihin ja Vienanmereen asti. Luvajeella kolme koskea, joista isoin " Venka " ja " Kovero " myös, " Luvajoki " sitävästoin veinakkaan virran muuteinen.

-sa mainituista pienistä syrjäkylistä ei ole mitään isompia julkisia rakennuksia, paitsi Miineassa puusta vv. 1909 - 1912 rakennettu kirkkoa ja vanhanaikainen puuliränstynyt rukeuskappeli eli ns. " Tshas'seunj'a " samanlainen myös Luva-järvellä; viimevuosien kaluessa tapahtuneiden sota-teimien yhteydessä sitamiesten on ollut nejailltava talenpeikaisten pienissä ja ahtaissa yhteisäsunneissa.

K I I M A S J Ä R V I, kk. sijaitsee kapeahkon, noin 16 - 17 km. pitkän Kiimasj-järvi nimisen järven itäisellä kolmannesosan kohdalla kahta puolta järveä menellä eri kyläosalla, joista mainittakoon: Tervalehti, 1. talo asukkaat paenneet Suomeen; Ontropanniemi, 2. talo - teisesta asukkaat samein Suomessa; Niemi eli " Pogosta ", 15 taloa; ja kirkko sekä kunnan jauhämäkasiini; - Karpanpuoli, 10 taloa; Mattisenlahti, 1. talo; Herranpuoli (yli järven noin 6 - 700 mt. järven pohjoisrannalla), 9. talo ja Eläjien seari, noin 3. km. kylän pääsilta itäiseen päähän järveä päin, 7. talo.

Kylän yhteinen asukasmäärä entisten tietojen mukaan 230 - 250 hnk. tarkemmat tiedet vielä teistaiseksi nykyisestä todellisesta asukasmäärästä puuttuvat mutta lähiäikeinan ne sentään saataneen. Huomattava joukko kylän asukkaista edelleenkin eleilee Suomessa pakolaisina.

Kylän asukkaista luotetuimmat: Karpanpuolella, " Tiirikki Parppeinen " ven.vir. kil. Kiirik Ivanovitsh Parfentjeff, " Makarien Miikkali " sam. Mihail Vasiljevitch Mihailoff ja Ontropan niemessä nk. " Ananien Iivans " venl. vir. kil. Ivan Ananjevitch Antropeff.

Epäluotetut: kommunistimieliset tai niihin ilmeisesti lukeutuvat - " Meissein Pekka Jyrki " - Jeger Petrevitch Karpoff (todellisuudessa ja eläjien teisin ollessa suur-venäläismielinen valkeinen) Karpanpuolelta, " Gauren Pekka Jyrki " - Jeger Petrevitch Lazareff, Niemeltä eli Pogostalta ja " Semen Marken Illj'a " - Ilja Markevitch Mihailoff, Eläjien searelta:

Kaikkien heidän esitteensä nykyisin on: A.K. S.N.T. K i i m a s j ä r v i, kk. Pädenen, tai viimejärjestelyn mukaan Rakajärven piiri.

Kylästä - Karpanpuolelta saa alkunsa vv. 1900 -
- 1904 ns. " Povenetskan Semstven " rakennuttama maantie,
joka kulkee aina Äänisjärven pohjoispäässä sijaitsevaan
silloiseen Povenets'in kihlakuntakaupunkiin johon välil-
yhtyy Repelasta (sen kautta Suomesta Lieksasta) tule-
va maantie, Perajärveltä Sellj'in kautta tuleva maantie
ja samoin Perajärveltä Mäntyselän kautta tuleva maantie.
Tämä tie kulkee ensin Tshelme- nimiseen kylään 33 ven-
virstaa pitkän taipaleen. Tie on 2,84 mt. leveä (4 ar-
shinaa) ja linja on hakattu kuivilla mailla 6,39 mt. le-
veä ja kosteilla mailla kaksikertaa sen verran. Tie on
tehty ns. " pintatieksi " ettamalla pinnalta sammalen,
alakaavillisuuden, kivet ja tassittamalla hauta ja kum-
parepsikat kuivilla mailla, jolloin muodostuu hiukan pu-
untarhakäytävätietä muistuttava tie, jossa reunat ovat
ylempänä tien pintaa jota ei ole millään kevennettu
vaan se kussakin paikassa löytyvää luonnollista maan-
laatus. Huon. näin yleensä ovat tehtyjä kaikki keke en-
tisen Povenetskan kihlakunnan alueen maantiet. Soilla ja
kosteilla mailla on tehty melkein puolin tietä ravit-
4,26 mt. etäisyydellä teistänsä ja keskustien kohdal-
la on jätetty tienpehjan lujitukseksi entiset noin 1. mt.
leveät " kapulasillat " missä niitä oli ja missä taas
ei ollut on laitettu havuista, lehtipuiden riveistä yms
ns " Pashinnikka " kerres lujitukseksi, joiden päälle
on luotu riveistä nousut mura sekä ajettu hiukan " ma-
ta " ei tavallista sentaa, vaan kulleinkin läheisyydes-
tä löytyvää - tosiaankin maata, kevyttä multaa, savea,
välistä juoksevaa hiekkaa ym. löytyvää. Tämän vuoksi
kun jaitakin vuosia näitä teitä ajetaan kuormitetuilla
rattaille, rattaiden urat syöpyvät aina akseliin asti
tien pehjalte. Tie ovat yleensä vaikeita, perin vaikei-
ta, miltei mahdottomia kulkea mailla ajoneuvoilla kun
rattaille, mahdollisesti voi niitä kulkea pelkupyöril-
lä ja samoin moottoripyörillä, mutta autoille ne käyvät
jo mahdottomiksi kulkea jyrkien nousujen vuoksi ja me-
nin paikoin syvien lentohietikkojen vuoksi - ainakin
raskailla ja kuormitetuilla autoilla.

lähyyksyy

lähyyksyy

lähyyksyy

- Mainitulla tievälillä löytyy siltoja: 12 vrst. Kiimasjärveltä ns. -
 " Aarrehe-jeven silta " , joka on rakennettu Aarrehe-jeven kesken yli pituus
 noin ~~XXXXXX~~ 40 - 50 mt. leveys 4-26 mt. " Nieta-jeven silta " 30 vrst.
 Kiimasjärveltä - 3. vrst. Tshelimesta, pituus 35 - 40 mtr. leveys sama
 kun yllä, melennat puisia ja rakennetut 1905 - 1907 vv. lisäksi löytyy
 moniaita piensisiä siltoja pienien purojen yli, joitten tehtävät voisi-
 vat hyvin suerittas tavalliset rumput. Jyrkkiä - jos kehta ei niin eri-
 keisen pitkiä neusuja on: Kiimasjärveltä lukien - 6 km. " Kusj'man vea-
 ra " , 8 km. " Kaheksan-virssan veara " , 15 km. " Mihhein veara " ja
 28 km. " Vijenvirshen veara " sekä Tshelimesta Kiimasjärveenpään tultaes-
 sa hyvin jyrkkiä neusu ns. " Kymmenenvirshen veara " . Nykyisin tämä tie
 on entisestäänkin meitittävänä kunnassa, kun sitä ei kunnollisesti k-
 kerjata ja vv. 1918 - 1922. se meni aivan mahdottomaksi millään ajoneu-
 veilla kuljettavaan kuntaan.

Kiimasjärveltä johtaa kinttupolku Saarenpähän ja Reukkulaan
 Repelan kuntaa, jota hyvinä vanheina aikoina nimitettiin " Ruetshimie-
 hien tieksi " sitä kun neet kuljivat Suomeen laukunkanteen menevät ja
 sieltä tulevat Karjalan miehet. Helpottaakseen heidän kulkuaan tämän
 50 virstaa pitkän taipaleen yli vv. 1882 - 84 välisenä aikana Pietaris-
 sa kauppaa harjoittanut Tshelmen kylän taloll. poika Mikhael Jaskan Poi-
 ke Samulinen rakennutti seista yli pitkesperrastuksen kahdesta veiste-
 tystä vierekkäin laitetuista teleista ja taipaleen puolivälisiin raken-
 nutti metsäseuran yöpyville matkelaiksille. Tie on aineastaan jalan kul-
 jettava, jos kehta hätätilassa vaikeuksia veittaen pääsee sitä ratsain-
 kin.

Ns. Herranpuolelta kulkee kinttupolku Nekeuksen kylään, matkaa
 10 - 12 km. aineastaan jalan kuljettava. Samalta Herranpuolelta pääsee
 jalkamies kinttupolkua noin 20 km. Vengajärven kylään, jota matkaa voi
 kuitenkin lyhentää kylästä alkaen veneellä noin 10 km. Venematkat kyläs-
 tä ovat hyvät - kuten yllä on mainittu ja lisäksi Nekeukseen 10 virstaa
 Kiimasjärveä - ja Nekeusjokea, jolla on neljä isoa keskeä. Samein pää-
 seen veneellä Tshelmeen päin noin 18 virstaa, josta pääsee kinttupolkua
 aineastaan vaan jalkamies Saurenjärven syrjäkylään; samein siitä on 8 v.
 maamatkaa, esittain kinttupolkua, esittain yllämainittua maantietä Tshel-
 menjärven länsipähän ja siitä 5 virstaa venematkaa Tshelmen kylään.

N o k e u s, jakautuu useampaan kylän esaan, jotta kaikki sijaitsevat N o k e u s - j o e n suistolla Nj'uekku-järven länsipäässä niitä en kaikkiaan: Ah-
mon termä, Hekkisenlaksi, Timesenniemi, Kivikköpuoli ja Tiifonaisenpuo-
li. Yhteinen talonmäärä keke kylässä on 29 taloa. Asukasmäärä entisten
tietejen mukaan noin 200 - 230 hnk.

O n k a m e i n e n, sijaitsee Kiimasjärven ja Nokeuksen välisellä tai-
paleella, siinä on kaikkia 3. taloa, joista 2 lahden
etelärannalla ja 1. X. pehjeis- eli Nokeuksen puo-
leisella rannalla, Asukasmäärä 15 - 17 hnk., joista
huomattava osa nuoria miehiä Suomessa pakolaisina.
Huo n . sanein Nokeuksen kylän asukkaista huomattava
joukko yhä jatkuvasti eleskelee Suomessa pakolaisi-
na.

Нижний

Nokeuksesta, Ahmon järveltä ja Hekkisen lahdesta lä-
tee kinttupolku Vengjärven kylään, matkaa noin 20 km
ainesstaan jalkamiehen kuljettava.
Kivikköpuolelta lähtee kinttupolku Pääkönniemeen,
matkaa noin 12 km. ainesstaan jalkamiehen kuljetta-
va.
Jenkinlainen kinttupolku tai karjantie lähtee Time-
senniemeltä ja kulkee Piismalahteen, matkaa noin -
30 km. vaikeasti jalkamiehenkin kuljettava. Venemat-
ka Nokeusjokea ylös Kiimasjärvelle ym. sekä hyvä ve-
nematka Njuekkujärveä Pääkönniemelle, Piismalahteen,
Tshirkkakemille ja Kemijokea aina Vienan merelle
saakka. Matkaa Pääkönniemelle 12 km., Piismalahteen
30 km. ja Tshirkkakemille 45 km.

P ä ä k ö n n i e m i, sijaitsee Suuren Nj'uekku-järven etelärannalla
olevalla niemellä. Taloja 12. asukasmäärä entisten
tietejen mukaan noin 70 - 75 henkeä, josta huomatta-
va osa Suomessa pakolaisina.

Näistä nellemmästä kylästä suurin määrä asukkaista
luetettuja, ainesstaan vaan kaksi tiettyä kommuni-
timielistä, joista yksi Nokeuksessa, taloll. Dement-
ti Hekkinen, ven. virk. kiel. Dementji Federeff
ja toinen Pääkönniemellä Jaakk Mikhalin poika

- ven. virk. kiel. Jakev Mihailovitsh Stepsneff. Heidän osoitteensa on: A.K.S.N.T. Nokeus - Pääkönniemi, Rukajärven piiri.

Pääkönniemestä kinttupelku Nokeukseen (kts. ylempänä) ja samanlainen Lietman kylään matka 20 km. pääsee vaan jalkamies. Venematkat Nj'uokkujärved: Nokeukseen, Piismalahteen 20 km ja Tshirkkakemille 35 km.

T S H O L M O, 4. talle, asukasäärä noin 20 hnk. joista puolet Suomessa pa kolsisina.

Asukkaista jokseenkin luotettu (nykyisin kylässä asuvista asukkaista) taloll. ns. " Ondjerein Miihkali" eli " Tshelmen Miihkali " ven. virk. kiel. Mihail Andraije- vitsh Tiihaneff. Kommunista ei ole kylässä. Osoite: A.K.S. N.T., Tshelme, Rukajärven piiriä.

Tshelimestä kulkee maantie (Kiimasjärveltä tu- leva) Rukajärven kunnan Ontrosenvaaran kylään, matka 32 vr. maantien rakenne ja kunteisuus sama kuin edellämainittu. Sil- toja: yli " Keutaajasta " pit. 60 mt. leveys 4,26 mt. tehty samaan kun yllämainittu, " Veneh-ajasta " pituus 25 mt. lev. sama ja " Syvästä ajasta " pituus 20 mt. lev. sama ja kuntei- suus myös. Taival mäkiä ja mäet jyrkkiä sekä eräissä, ku- ten esim. " Keärnis-veara " -nimisessä tie hyvin mutkikasta.

Maantie Lietman kylään, matka 8 vrst. aivan ta- saista kangasmaata. Kolme pienempää siltaa pienten purojen yli jokaisen pituus noin 15 mt. leveys yleinen, 1. silta yli " Vieris-kesken " Lietna-joella, pituus 30 mt. leveys ylei- nen. Maantien rakenne ja kunteisuus yleinen.

Kinttupelku Tshelimestä Saureenjärveen, matka - 13 vrst. vaikea kulkea ratsain, seista ja rämeistä lukuisia metsäpuroja huoneine silteineen.

Tshelimestä jalkamiehet kulkevat myös suoraan Tiikijärven kylään metsäpelkua, matkaa 24 vrst. miltei mah- detonta kulkea ratsain. Osittain venekulkua Saureenjärveen ja pääsee myös veneellä Lietman kylään sekä edelleen aina Vienar merelle saakka.

Saurijärvi, 10 tala, sijaitsevat kahta puolta Suuri- nimistä järveä
jeista 8. tala - pääkylä järven etelärannalla ja kaksi ta-
la järven pohjoisrannalla kahdella vierekkäin sijaitsevalla
" Parppeisen- ja Kieppi- " niemillä (viimeksinitun asukkaat
Suomessa pakolaisina) Asukasluku noin 65 hnk. jeista huomatta-
tava joukko Suomessa pakolaisina.

Nykyisin luotetuimpia kylän asukkaista tällel-
nk. " Niemen Jekki " Jekki Parppeinen, ven. virk. kiel. Je-
vfin Ivanovitsh Parfevntjeff. Osete: Saurijärvi, Rakjärven
piiriä A.K.S.N.T.

Kiinteitä kommunistia kylässä ei ole, mutta
viimeisten tietojen mukaan epäillään pääkylällä asuvaa tallel-
nk. " Pekan Gaur'a " - Gavril Petrevitsh Ivanoff'ia - keske-
hän palvelee metsänvartiana (on ollut siinä teinissä jo yli
20 vuotta) ja usein käytetään kursseilla Petreskeilla ja
Paadenessa- kallistuvan kennonisiin, mikä allekirjoittaneen
mielestä lienee kuitenkin hiukan liioiteltua.

Kylästä ei ole muuta kulkupälyä kesäisin kuin
jalankin kuljettavat huenet kinttupelut: Tshelmeen kts. yll.
Tiiksijärveen matka 16 vrst. - osan siitä pääsee veneellä,
noin 8 virstaa ja Kiimesjärvi - Tshelme väliseen maentiehen
matka noin 10 vrst. hyvin huonaa seistä - ainoastaan jalank-
kulkijoille.

Lietma,

taloja 5. asukkaita noin 25 - 30 hnk. Kylä sijaitsee " Liet-
ma- " nimisen järven länsipäässä saman nimisen jeon suistal-
la yhdessä ryhmässä. Asukkaat hyvin vähän kehittyneitä ja ky-
kenemättömiä tekemään sitä tai tätä. Kommunisteja ei ole.

Teistä on mainittu ylempänä, paitsi kinttupelun
" Isakkala- " nimiseen lähikylään matka noin 5 vrst. vaikes
kulkessa muulla kuin jalan yhden huenen suen takia. Venematka
Lietman järveä mainittuun kylään 3 vrst. sekä edellen Liet-
ma jokea ja Nj'augu-järveä suureen Kemi jokeen ja sitä alas
sina Vienan mereen.

Isakkala, (ven. kiel. virall. " Babja-gubò " - Akan-lahti -) taloja
8. asukkaita noin 50 - 60 hnk, jeista pieni osa Suomessa pa-
kolaisina, osa Murmanin radan varsilla ansietöissä ja useam-
pia vauasia. Asukkaat ovat Lavanjärveillä - puhumattakaan ääri-

Miikkalin peika

250 ANGSTA
KOPJATUN
8: 30

5-15. 7. - 1928.

-kommunisteja heidän keskuudessaan ei ole.

Kylästä kinttupolku Kellevaaran kylään, matka 18 vr. aineastaan jalkamiehen kuljettava. Samein kinttupolku Tshel-
mesta Ontrosenvaaraan menevään maantiehen yhtyen Tshelmesta -
13 vrst., matka 10 vrst. aineastaan jalankuljettava. Vesitiet
edellämainitut.

H U O M.:

Viime vuosien kuluessa kunnan alueeseen on liitet-
ty J y s k y j ä r v e n kannasta kolme kylää: T s h i r k -
k a - k e m i, K e l l e v a a r a ja H i i s j ' j ä r v i.

T s h i r k k a - k e m i, taloja 7. asukkaita noin 40 hnk., osa heistä Suomes-
sa pakelaaisina. Asukkaiden luotettavuudesta tai epäluotet-
tavuudesta tarkempia tietoja teistaiseksi ei, mutta lähia-
aikoina ne saadaan. Kommunisteja aikaisempien tietojen mukaan
heidän keskuudessaan ei kuitenkaan ollut. Kylässä asuu nykyi-
sinkin yksi nuori mies, joka oli Suomessa pakelaaisena ja sai
tällä koulutuksen sekä voisi olla jonkinlaisena toimimiehe-
nä tšekäläisten hyväksi, mikäli hän ei liene äntäutunut bolshe-
vikien yhteyteen, hänen nimensä Matti Muntti. Lähiaikoina kui-
tenkin saadaneen selville tämäkin juttu.

Kylästä kinttupolku Kellevaaraan, matka 8 vrst.
pääsee ratsaainkin. Samanlainen Piismalahteen, Jyskyjärven kun-
taa, matka 35 vrst. ei pääse muuta kuin jalkamies. Hiisj'jär-
veen matka 8 vrs. aineastaan jalkamies.

Kun Tshirkkakemi sijaitsee suuren K e m i - jo-
en itärannalla, niin siitä ovat venematkat sekä ylös jokea
Kellevaaraan, Ontrosenvaaraan, jopa vaivaltaisesti aina Muujär-
veen - Repolan kuntaa sekä sivujokia ja puroja Rukajärvelle ja
teista haaraa (Kivijoen vesistöä) ylös aina Suomen rajalle
Kuhmeniemien pitäjän kehäälle saakka. Samaten alas jokea aina
Vienen merelle saakka, jolloin ensimmäiseen Jyskyjärven kk.
kylään tulee matka 60 vrst. ja sillä välillä on yli 40. per-
kasmatonta keskeä, joista toiset aika suuriakin.

K e l l e v a a r a, taloja 13, asukkaita...

K e l l e v a a r a, taloja 13, asukkaita ent. tietöjen perust. noin 70 - 80 hnk., joista osa pakolaisina Suomessa. Kylä sijaitsee Kemijoen rannalla korkean vaaran rinteellä telet jokseenkin hajallisissa ryhmissä (itä-Karjalan viimeisen kansanousun aikana " Kollavaaran lukke ") asukkaista löytyy toimintaankin kykeneviä, mutta tulee saada selville heidän nykyinen mielialan sa. Tunnettuja kommunisteja ei ainakaan viimeisten tietöjen (noin 2 vuotta vanhat) kylässä ollut. V.v. 1920 - 21. asukkaat esiintyivät aktiivisesti bolshevikeja vastaan aika yksimielisinä ja pitivät urheellisesti vastarintaa välistä saaden miehiet sekä naiset - kärsiä julmaa kehtelua voitekalta viholliselta.

Kinttupeluista mainittu ylempänä, lisäksi Ontresenvaaraan - josta osan pääsee veneelläkin 10 km. ns. " Tahke " -kosken läheisyyteen, jossa keskellä on aika jyrkkä putoas ja sen vuoksi vaikeaa nostaa veneitä - muuten veneiteistä kerrottu ylempänä - matkaa 20 vrst., Hiisjärvelle matkaa 3 vrs. pääsee ratsainkin. Laippa noin 3 km. Pakolainen väestö on kätynyt Kivijärven läheisyyteen.

H i i s j ä r v i, taloja 6. asukkaita noin 35 hnk. osa heistä Suomessa pakolaisina. Asukkaista on joitakin laetettuja - kuten taloll. Makarie Munttijeff (saanut paljon käsiä osallisuudestaan viimeiseen kansanousuun useita vuosia vankeutta), mutta on bolshevikimiellisiäkin entisten tietöjen perusteella. Tarkemmat tiedot saada lähiaikaina. Kylä sijaitsee pienen samannimisjärven länsirannalla olevalla niemellä.

Kylästä kinttupelut kuten edelläkerrottu ja lisäksi Markkesenvaaraan Tunguan kuntaa, matkaa 35 vrst. huoneita ja saista, aineistaan jalkaväen kaljettavaa.

Huom. yhteinen asukasmäärä Kiinasjärven kunnassa eli v.v. 1920 - 21 hiukan yli tuhannen henkeä, mutta kun siitä osa on surmattu viimeisen vapausliikkeen aikana osa Suomessa pakolaisina ja osa kutsu kussakin, niin on aivan vaikeata lyhyessä aikaa saada tarkempia tietoja oikeasta määrästä. Asioiden selville saamiseen on kuitenkin ryhdytty ja ajanpäällä ne saadaneenkin jotakuinkin selville.